Prima instanţă: Judecătoria Căușeni, sediul Ștefan Vodă (jud. Aliona Postu)
Dosarul nr. 2a-4108/23
(2-23100849-02-2a-31102023)

D E C I Z I E

19 martie 2025 mun. Chişinău

Colegiul civil, comercial şi de contencios administrativ al Curţii de Apel Centru în componenţa:
Preşedintele şedinţei, judecătorul Ana Panov
Judecătorii Diana Corlăteanu și Lucia Bagrin

examinând în ordine de apel, în procedura cererilor cu valoare redusă, cererea de apel declarată de apelantul Igor Bolozan, împotriva hotărârii Judecătoriei Căușeni, sediul Ștefan Vodă din 19 septembrie 2023, adoptată în cauza civilă la cererea de chemare în judecată depusă de Compania Națională de Asigurări în Medicină, Agenția Teritorială Est împotriva lui Igor Bolozan, fondator al Gospodăriei Țărănești ”Colina-Bolozan” privind încasarea primei de asigurare obligatorie de asistență medicală pe anul 2023, a penalității aferente, și a cheltuielilor de judecată,-

a c o n s t a t a t:

Pretențiile reclamantului:

1. La 12 iulie 2023, Compania Națională de Asigurări în Medicină Agenția Teritorială Est a sesizat instanța de judecată cu cerere de chemare în judecată către Bolozan Igor, fondator al G.Ț. „Colina-Bolozan” cu privire la încasarea primei de asigurare obligatorie de asistență medicală pentru anul 2023, a penalității aferente și a cheltuielilor de judecată.
2. În motivarea acțiunii a indicat, că în temeiul Legii cu privire la asigurarea obligatorie de asistenţă medicală nr. 1585-XIII din 27.02.1998 cu modificările şi completările ulterioare, asigurarea obligatorie de asistenţă medicală are un caracter obligatoriu pentru toţi cetăţenii Republicii Moldova. Obligativitatea asigurării este expres stabilită ca principiu în art.5 alin.(1) lit.d) din Legea nr.1585/1998, pe baza căruia se organizează şi funcţionează sistemul asigurării obligatorii de asistenţă medicală.
3. Notează că obligativitatea instituită prin efectul legii, de fapt, reprezintă un instrument de responsabilizare a cetăţenilor de a participa la sistemul asigurării

obligatorii de asistenţă medicală prin achitarea primelor în fondurile asigurării obligatorii de asistenţă medicală pentru acumularea mijloacelor financiare în scopul acoperirii cheltuielilor de tratament ce pot surveni în viitor în privinţa stării sănătăţii cetăţenilor. Neexecutarea obligaţiei de achitare a primei de asigurare în termen, atrage după sine aplicarea sancţiunilor pecuniare faţă de persoana care nu şi-a onorat obligaţia. Mijloacele financiare acumulate în fondurile de asigurare, inclusiv sumele penalităţilor pentru neachitarea în termen a primelor, sînt destinate realizării activităţii specifice asigurării obligatorii de asistenţă medicală şi se utilizează în strictă conformitate cu Regulamentul cu privire la modul de constituire şi administrare a fondurilor asigurării obligatorii de asistenţă medicală, aprobat prin Hotărîrea Guvernului Republicii Moldova nr. 594 din 14.05.2002. Astfel, în sistemul asigurării obligatorii de asistenţă medicală, Companiei Naţionale de Asigurări în Medicină şi agenţiilor ei teritoriale îi revine calitatea de asigurător, în timp ce calitatea de persoane asigurate o pot avea atît cetăţenii Republicii Moldova, cît şi străinii, în condiţiile stabilite de legiuitor şi care se dobîndește ca urmare a achitării primelor de asigurare obligatorie de asistenţă medicală în cotă procentuală sau în sumă fixă în dependenţă de categoria de plătitori la care persoana se atribuie.

4. Subliniază că, legiuitorul distinge două categorii de plătitori enunţate în anexele nr. 1 şi nr. 2 ale Legii cu privire la mărimea, modul şi termenele de achitare a primelor de asigurare obligatorie de asistenţă medicală, nr. 1593-XV din 26.12.2002: categoriile de plătitori ai primelor de asigurare obligatorie de asistenţă medicală în formă de contribuţie procentuală la salariu şi la alte recompense (anexa nr. 1) şi categoriile de plătitori ai primelor de asigurare obligatorie de asistenţă medicală în sumă fixă, care se asigură în mod individual (anexa nr. 2). La rîndul său, anexa nr. 2 la Legea 1593/2002 enumeră categoriile de plătitori ai primelor de asigurare obligatorie de asistenţă medicală în sumă fixă: persoane fizice neangajate, cu domiciliul în Republica Moldova, care se asigură în mod individual, la pct.1 lit.b) fiind enunţaţi expres fondatorii de întreprinderi individuale. În același context precizează că nu sînt obligaţi să achite prima în sumă fixă numai pensionarii şi persoanele cu dizabilităţi, dacă aceştia fac parte concomitent din categoriile persoanelor fizice neangajate asigurate de stat şi categoriile de persoane obligate să se asigure în mod individual.
5. Consemnează că, în temeiul art. 22 alin. (1) din Legea nr. 1593 din 26.12.2002, persoanele atribuite la categoria sus-menţionată - plătitorii primei în sumă fixă - au obligaţia să achite prima de asigurare obligatorie de asistenţă medicală în sumă fixă anual, pînă la data de 31 martie a anului de gestiune. Respectiv, susține că pentru persoanele care se asigură în mod individual, statutul de

persoană asigurată se acordă de la achitarea primei de AOAM în sumă fixă în mărimea stabilită de legislaţie şi se suspendă la 31 decembrie a anului respectiv de gestiune.

6. Punctează că, potrivit art. 14 alin. (1) din Legea 1585/1998 şi art. 30 alin. (1) din Legea 1593/2002, neachitarea primei de asigurare obligatorie de asistenţă medicală pînă la data stabilită în art. 22 alin. (1) al Legii 1593/2002 pînă la 31 martie a anului de gestiune, atrage după sine achitarea şi a unei penalităţi, stabilite în mărime de 0,1% din suma primei pentru fiecare zi de întîrziere a plăţii.
7. Indică reclamanta că, potrivit informaţiei plasate pe site-ul oficial al Serviciului Fiscal de Stat Bolozan Igor, IDNP *****, domiciliat pe adresa: *****, este fondator al GȚ „ Colina-Bolozan”,*****, cu statut activ, la fel pe site-ul oficial al Agenţiei Servicii publice https://date.gov.md/ckan/ro/dataset/ date din registrul de stat al unităţilor de drept, susnumitul figurează ca fondator al prezentei întreprinderi individuale.
8. Menționează reclamantul că, pentru anul 2023, pîrîtul Bolozan Igor fondator al GȚ„ Colina-Bolozan” are datorie față de CNAM în suma de 13 912,24 lei, ce rezultă din prima de asigurare medicală în valoare de 12 636 lei, stabilită de art.4 alin. 2) din Legea fondurilor asigurării obligatorii de asistență medicală pe anul 2023, nr. 358 din 22.12.2022, scadența fiind de la 01.04.2023 inclusiv penalitatea pentru 101 zile în sumă de 1276,24 lei, 12636*0,1%=12,64 lei, perioada din 01.04.2023- 10.07.2023=101 zile;101 zile x12,64 lei=1276,24 lei.

Poziția instanţei de fond:

9. Prin hotărârea Judecătoriei Căușeni, sediul Ștefan Vodă din 19 septembrie 2023, s-a admis integral cererea de chemare în judecată depusă de Compania Națională de Asigurări în Medicină Est împotriva lui Bolozan Igor, fondator al G.Ț. „Colina-Bolozan” cu privire la încasarea primei de asigurare obligatorie de asistență medicală pe anul 2023, a penalității aferente și a cheltuielilor de judecată. S-a încasat de la Bolozan Igor fondator al G.Ț. „Colina-Bolozan” în beneficiul CNAM Est suma pentru prima de asigurare obligatorie de asistență medicală pe anul 2023 în mărime de 12 636 lei, penalitatea în sumă de 1 276,24 lei. S-a încasat de la Bolozan Igor, fondator al G.Ț. „Colina- Bolozan”, taxa de stat în folosul statului în sumă de 417,36 lei.

Solicitarea apelantului:

10. Nefiind de acord cu soluția primei instanțe, la data de 17 octombrie 2023, Bolozan Igor a depus cerere de apel, prin care și-a exprimat dezacordul cu hotărârea Judecătoriei Căușeni, sediul Ștefan Vodă din 19 septembrie 2023,

solicitînd admiterea cererii de apel, casarea hotărârii instanței de fond, cu emiterea unei noi hotărâri de respingere integrală a acțiunii.

11. Prin încheierea Curții de Apel Chișinău din 08 noiembrie 2023, nu s-a dat curs cererii de apel declarate de apelantul Bolozan Igor. S-a acordat apelantului Bolozan Igor, un termen de 10 zile din momentul recepționării prezentei încheieri, pentru prezentarea în secția civilă din cadrul Direcției de evidență și documentare procesuală a Curții de Apel Chișinău a apelului motivat, cu indicarea motivelor de fapt şi de drept pe care se întemeiază apelul, a probelor invocate în susținerea apelului, a dovezii de plată a taxei de stat în mărime de 313,02 lei. S-a explicat apelantului, că în caz contrar, va avea loc restituirea cererii de apel în corespundere cu prevederile art. 369 alin. (1^1) din Codul de procedură civilă.
12. Iar la 06 decembrie 2023 apelantul Bolozan Igor, a depus cererea de apel motivată și dovada de plată a taxei de stat, înlăturând în termen neajunsurile cererii de apel, dat fiind faptul că încheierea Curții de Apel Chișinău din 08 noiembrie 2023, a fost recepționată la 30 noiembrie 2023, fapt confirmat prin avizul de recepție anexat la materialele cauzei.
13. Prin încheierea Curții de Apel Chișinău din 27 decembrie 2023, s-a acceptat spre examinare cererea de apel declarată de apelantul Bolozan Igor.
14. La 10 aprilie 2024, conform fișei de repartizare, cauza a fost distribuită pentru examinare în ordine de apel judecătorului Ana Panov.

Argumentele părților:

15. În motivarea apelului a indicat că nu este de acord cu hotărârea instanţei de fond, dat fiind emisă cu încălcarea și aplicarea eronată a normelor de drept material, circumstanțele importante ale cauzei nu au fost elucidate pe deplin, temeiurile invocate în hotărârea judecătorească sunt în contradicție cu circumstanțele cauzei, motiv pentru care o consideră pasibilă de a fi casată.
16. Susține că, instanța de fond, a ignorat fără careva temei legal prevederile art.102 alin(1)CPC, care prevede, că instanța este obligată săînștiințeze părțile la proces prin citație.
17. În acest context, precizează că despre ziua, data și locul petrecerii ședinței de judecată apelantul nu a fost citat, fiind lipsit de dreptul de a depune probe și dovezi referitor la cauza judecată.

Termenul de declarare a apelului:

18. În conformitate cu prevederile art.362 alin.(1) CPC, termenul de declarare a apelului este de 30 de zile de la data pronunțării dispozitivului hotărîrii, dacă legea nu prevede altfel.

19. Din materialele cauzei se atestă că, dispozitivul hotărârii instanţei de fond a fost pronunțat la data de 19 septembrie 2023, iar cererea de apel a fost depusă la 17 octombrie 2023, astfel Colegiul constată că, apelul este depus în interiorul termenului legal.

Aprecierea instanţei de apel:

20. Analizând şi studiind materialele pricinii, Colegiul atestă că apelul este drept neîntemeiat şi care urmează a fi respins din următoarele motive.
21. În conformitate cu art. 362 alin. (1) din Codul de procedură civilă, termenul de declarare a apelului este de 30 de zile de la data pronunțării dispozitivului hotărârii, dacă legea nu prevede altfel, apelanta respectând acest termen.
22. În conformitate cu art. 385 lit. a) din Codul de procedură civilă, instanţa de apel, după ce judecă apelul, este în drept să respingă apelul şi să mențină hotărârea primei instanțe.
23. Conform art. 276^4 din Codul de procedură civilă, instanţa soluționează cauza şi adoptă dispozitivul hotărârii într-un termen de cel mult 6 luni de la data depunerii cererii. Dacă, după ce i s-au comunicat cererea de chemare în judecată şi înscrisurile anexate, pârâtul nu depune referință, soluționarea cererii se face în baza materialelor anexate la dosar. Hotărârea judecătorească adoptată se publică pe pagina web a instanţei judecătorești şi se comunică participanților la proces, inclusiv prin intermediul Programului integrat de gestionare a dosarelor. Hotărârea judecătorească poate fi atacată cu apel, care se examinează în condițiile prezentului cod. Deciziile instanţei de apel nu se supun recursului, fiind definitive şi irevocabile de la pronunțare. Instanţa de apel examinează cererea de apel în procedură scrisă sau cu citarea participanților la proces, prevederile art. 276^3 fiind aplicabile corespunzător.
24. Colegiul judiciar consideră necesar să menționeze că nu va formula un răspuns detaliat pentru fiecare argument al apelantului, ci va analiza doar motivele decisive pentru soluționarea prezentei cauze (*a se vedea cauza Garda Ruiz vs Spania (Marea Cameră), 21 ianuarie 1999, parag. 26; Moreira Ferreira vs Portugalia (nr. 2) (Marea Cameră); 11 iulie 2017, parag. 84, 98*).
25. Conform prevederilor art. 118 alin. (1) din Codul de procedură civilă, fiecare parte trebuie să dovedească circumstanțele pe care le invocă drept temei al pretențiilor şi obiecțiilor sale dacă legea nu dispune altfel.
26. Articolul 130 alin. (1) din Codul de procedură civilă, statuează că instanţa judecătorească apreciază probele după intima ei convingere, bazată pe cercetarea multe aspectuală, completă, nepărtinitoare şi nemijlocită a tuturor probelor din dosar în ansamblul şi interconexiunea lor, călăuzindu-se de lege.
27. În temeiul art. 240 alin. (1) din Codul de procedură civilă, la deliberarea hotărârii, instanţa judecătorească apreciază probele, determină circumstanţele

care au importanță pentru soluționarea pricinilor, care au fost sau nu stabilite, caracterul raportului juridic dintre părţi, legea aplicabilă soluționării pricinii şi admisibilitatea acţiunii.

28. Din conținutul celor relatate Colegiul reţine că sarcina instanţei de apel derivă reieșind din dispozițiile art. 373 alin. (1), (2), (5) din Codul de procedură civilă, în condițiile în care instanţa de fond a soluționat fondul cauzei, cu expunerea argumentelor în vederea admiterii sau respingerii acţiunii în raport cu concluziile reţinute de către aceasta.
29. Colegiul Civil reţine că instanţa de apel, potrivit regulilor unui proces echitabil, reținându-se rolul determinant al concluziilor sale, are obligaţia să examineze efectiv problemele esențiale care îi sunt supuse aprecierii şi să nu se limiteze la însușirea motivelor instanţei inferioare. (*Hirro Balani c. Spaniei, nr. 18064/91 din 9 decembrie 1994 §27; Georgiadis c. Greciei nr.21522/93 din 29 mai 1997 §43*).
30. Potrivit recomandărilor avizului nr.11 din 2008 al Consiliului Consultativ al Judecătorilor Europeni (CCJE) în atenția Comitetului de Miniştri al Consiliului Europei privind calitatea hotărârilor judecătorești, o motivație şi o analiză clară sunt cerinţele fundamentale ale hotărârilor judecătorești şi un aspect important al dreptului la un proces echitabil. Pentru a răspunde cerințelor procesului echitabil, motivarea ar trebui să evidențieze, că judecătorul a examinat cu adevărat chestiunile esențiale ce i-au fost prezentate.
31. Instanţa de apel menționează că, art. 6 din Convenția Europeană a Drepturilor Omului garantează dreptul justițiabilului la o hotărâre motivată sub aspectul instituirii obligației instanțelor de judecată de a-şi argumenta hotărârile adoptate din perspectiva unei analize ample a circumstanţelor pricinii. Îndatorirea de a motiva coerent şi unitar hotărârea sub aspectul tuturor cererilor, fără a exista contradicții între motivare şi dispozitiv, constituie o garanție pentru justițiabili, în faţa eventualului arbitrariu judecătoresc, fiind singurul mijloc prin care se dă posibilitatea de a putea exercita un eficient control judiciar.
32. În opinia Colegiului, prima instanță a ținut cont de aceste deziderate și a adoptat o hotărâre bazată pe fundament temeinic și materialul probator administrat.
33. Colegiul constată că, prima instanţa a determinat corect raportul juridic dedus judecății, circumstanţele importante pentru soluționarea pricinii au fost stabilite şi elucidate pe deplin, probelor prezentate a dat apreciere completă, obiectivă şi sub toate aspectele, iar hotărârea este legală şi întemeiată, adoptată cu respectarea drepturilor şi intereselor legale a participanților la proces.
34. Conform art.9 alin.(1) și (2) din Codul civil, drepturile și obligațiile civile apar în temeiul legii, precum și în baza actelor persoanelor fizice și juridice care, deși nu sânt prevăzute de lege, dau naștere la drepturi și obligații civile, pornind de la principiile legislației civile. (2) Drepturile și obligațiile civile apar: a) din

contracte și din alte acte juridice; b) din acte emise de o autoritate publică, prevăzute de lege drept temei al apariției drepturilor și obligațiilor civile; c) din hotărâre judecătorească în care sânt stabilite drepturi și obligații; d) în urma creării și dobândirii de bunuri în temeiuri neinterzise de lege; e) în urma elaborării obiectelor de proprietate intelectuală; f) în urma cauzării de prejudicii unei alte persoane; g) în urma îmbogățirii fără justă cauză; h) în urma altor fapte ale persoanelor fizice și juridice și a unor evenimente de care legea leagă apariția unor efecte juridice în materie civilă. Legea este considerată temeiul principal de apariție a drepturilor și obligațiilor. Termenul de „lege" nu trebuie înțeles în sens îngust, adică exclusiv actul emis de organul legislativ, ci și celelalte acte normative elaborate în concordanță cu legea.

35. În conformitate cu art.10 alin.(1) din Codul civil, persoanele fizice și juridice participante la raporturile juridice civile trebuie să își exercite drepturile și să își execute obligațiile cu bună-credință, în acord cu legea, cu contractul, cu ordinea publică și cu bunele moravuri. Buna-credință se prezumă până la proba contrară.
36. Potrivit art.11 alin.(1)-(2) din Codul civil, buna-credință este un standard de conduită a unei părți, caracterizată prin corectitudine, onestitate, deschidere și luarea în cont a intereselor celeilalte părți la raportul juridic. În special, este contrar bunei-credințe ca o parte să acționeze în contradicție cu declarațiile pe care le-a făcut anterior sau cu comportamentul pe care l-a avut anterior în cazul în care cealaltă parte, în detrimentul său, s-a bazat în mod rezonabil pe acele declarații sau acel comportament.
37. Conform art.774 alin.(1-3) Cod Civil în virtutea raportului obligațional, creditorul este în drept să pretindă de la debitor executarea unei prestații, iar debitorul este ținut să o execute. Prestația poate consta în a da, a face sau a nu face. Prestația trebuie să fie posibilă, determinată sau determinabilă, să nu contravină legii, ordinii publice și bunelor moravuri.
38. În temeiul art.776 din Codul civil, obligațiile se nasc din contract, fapt ilicit (delict) și din orice alt act sau fapt susceptibil de a le produce în condițiile legii.
39. Potrivit art.858 alin.(1)-(2) din Codul civil, temeiul executării rezidă în existența unei obligații.
40. Conform art.1 din Legea nr.1585 din 27.02.1998 cu privire la asigurarea obligatorie de asistenţă medicală, asigurarea obligatorie de asistenţă medicală reprezintă un sistem autonom garantat de stat de protecţie financiară a populaţiei în domeniul ocrotirii sănătăţii prin constituirea, pe principii de solidaritate, din contul primelor de asigurare, a unor fonduri băneşti destinate pentru acoperirea cheltuielilor de tratare a stărilor condiţionate de survenirea evenimentelor asigurate (maladie sau afecţiune). Sistemul asigurării obligatorii

de asistenţă medicală oferă cetăţenilor Republicii Moldova posibilităţi egale în obţinerea asistenţei medicale oportune şi calitative.

41. Potrivit art.4 alin.(1) din Legea nr.1585 din 27.02.1998, subiecţi ai asigurării obligatorii de asistenţă medicală sânt: a) asiguratul, b) persoana asigurată, c) asigurătorul; d) prestatorul de servicii medicale. Potrivit aliniatului (2) al aceluiași articol, asiguratul este persoana fizică sau juridică obligată prin lege să asigure riscul propriu de a se îmbolnăvi şi/sau riscul de a se îmbolnăvi al altor categorii de persoane a căror asigurare este de competenţa lui.
42. Conform art.5 alin.(1) lit. d) din Legea nr.1585 din 27.02.1998, sistemul asigurării obligatorii de asistenţă medicală se organizează şi funcţionează având la bază principiul obligativităţii, potrivit căruia persoanele fizice şi juridice au, conform legii, obligaţia de a participa la sistemul asigurării obligatorii de asistenţă medicală, iar drepturile de asigurări medicale se exercită corelativ cu îndeplinirea obligaţiilor. Potrivit prevederilor art.10 alin.(2) lit. b) din Legea nr.1585 din 27.02.1998, asiguratul, este obligat să achite primele de asigurare în mărimea, în modul şi în termenele stabilite de legislaţie.
43. Conform art.17 alin.(1), din Legea nr.1585 din 27.02.1998 coroborat cu art.3 din Legea nr.1593 din 26.12.2002 cu privire la mărimea, modul şi termenele de achitare a primelor de asigurare obligatorie de asistenţă medicală, prima de asigurare obligatorie de asistenţă medicală reprezintă o sumă fixă sau o contribuţie procentuală la salariu şi la alte recompense, pe care asiguratul este obligat să o plătească asigurătorului pentru preluarea riscului asigurat al persoanei, conform prevederilor legislaţiei.
44. Potrivit art.17 alin.(3) - (4) din Legea nr.1585 din 27.02.1998, mărimea primelor de asigurare în sumă fixă şi în formă de contribuţie procentuală din salariu şi alte recompense se stabilesc anual prin legea fondurilor asigurărilor obligatorii de asistenţă medicală. Mărimea primei de asigurare în formă de sumă fixă se calculează prin aplicarea primei de asigurare în formă de contribuţie procentuală la salariul mediu anual, prognozat pentru anul respectiv în baza indicatorilor macroeconomici.
45. În conformitate cu art.5 din Legea nr.1593 din 26.12.2002, mărimea primelor de asigurare obligatorie de asistenţă medicală se calculează de către Ministerul Sănătăţii, conform prevederilor art. 17 din Legea cu privire la asigurarea obligatorie de asistenţă medicală, şi se aprobă anual prin legea fondurilor obligatorii de asistenţă medicală
46. Conform art.4 alin.(2) din Legea nr.1593 din 26.12.2002, categoriile de plătitori ai primelor de asigurare obligatorie de asistenţă medicală în sumă fixă care se asigură în mod individual se stabilesc prin anexa nr.2. Potrivit pct.1 lit. b), anexa nr.2 la Legea nr.1593 din 26.12.2002, categoriile de plătitori ai primelor de asigurare obligatorie de asistenţă medicală în sumă fixă, care se asigură în

mod individual sunt persoanele fizice neangajate, cu domiciliul în Republica Moldova, care se includ în una din următoarele categorii: fondatorii de întreprinderi individuale.

47. Conform art.6 din Legea fondurilor asigurării obligatorii de asistenţă medicală pe anul 2017, nr.285 din 16.12.2016 statutul de persoană asigurată în sistemul asigurării obligatorii de asistenţă medicală se obţine prin încadrarea persoanei în una din categoriile de persoane asigurate şi se confirmă prin interogarea electronică a sistemului informaţional al Companiei Naţionale de Asigurări în Medicină, utilizând numărul de identificare de stat sau numărul poliţei de asigurare.
48. În acord cu dispozițiile art.22 alin.(1), Legea nr.1593 din 26.12.2002, persoanele fizice incluse la începutul anului de gestiune în una din categoriile de plătitori prevăzute la anexa nr.2 vor achita integral o primă de asigurare obligatorie de asistenţă medicală în sumă fixă în termen de până la data de 31 martie a anului de gestiune.
49. Conform art.23 alin.(1) din Legea nr.1593 din 26.12.2002, persoanele fizice care se includ în una din categoriile de plătitori prevăzute m anexa nr.2, după expirarea termenului stabilit la art.22 alin.(l), vor achita, în termen de 30 de zile calendaristice de la data includerii în categoria respective prima de asigurare obligatorie de asistență medicale în sumă fixe în cuantum proporțional numărului de luni complete rămase până la sfârșitul anului de gestiune (modificat ulterior prin Legea nr. 175 din 27.09.2018, în vigoare la 19.11.2018). Penalitatea nu se aplică pentru zilele anului de gestiune în care persoana fizică a avut statut de persoană asigurată.
50. Potrivit art.4 alin.(2) din Legea nr.285 din 16.12.2016 privind fondurilor asigurării obligatorii de asistenţă medicală pe anul 2017, prin derogare de la prevederile art.17 alin. (4) din Legea nr.1585-XIII din 27 februarie 1998 cu privire la asigurarea obligatorie de asistenţă medicală, prima de asigurare obligatorie de asistenţă medicală calculată în sumă fixă în valoare absolută se stabileşte în mărime de 4056 lei pentru categoriile de plătitori prevăzute în anexa nr.2 la Legea nr.1593- XV din 26 decembrie 2002.
51. Potrivit art.884 din Codul civil, creditorul este obligat să repare prejudiciul cauzat debitorului prin întârzierea acceptării prestației.
52. Conform art.14 alin.(1), (5) din Legea nr.1585 din 27.02.1998 și art.30 alin.(1) din Legea nr.1593 din 26 decembrie 2002, pentru neplata, în termenul stabilit de legislaţie, a primei de asigurare obligatorie de asistenţă medicală, asiguratul plăteşte o penalitate, calculată în conformitate cu legislaţia, pentru perioada care începe după scadenţa primei de asigurare şi se încheie în ziua plăţii efective a acesteia. Nu se admite dezafectarea de către prestatorii de servicii medicale a sumelor provenite din fondurile asigurării obligatorii de asistenţă medicală

pentru alte scopuri decât cele pentru care sânt stabilite conform legislaţiei şi contractului de acordare a asistenţei medicale (de prestare a serviciilor medicale) în cadrul asigurării obligatorii de asistenţă medicală. Pentru suma dezafectată, depistată în urma controalelor efectuate, se va percepe suma dezafectată şi o penalitate în mărime de 0,1% din suma depistată pentru fiecare zi de utilizare a mijloacelor fondurilor în alte scopuri decât cele stabilite de legislaţie, care se vor transfera la conturile Companiei Naţionale de Asigurări în Medicină.

53. Din actele cauzei urmează că la data de 12 iulie 2023 Compania Națională de Asigurări în Medicină, Agenția Teritorială Est s-a adresat cu cerere de chemare în judecată către Bolozan Igor, solicitînd încasarea primei de asigurare obligatorie de asistență medicală pentru perioada anului 2023 în mărime de 12636,00 lei și a penalităților aferente în mărime de 1276,24 lei.
54. Fiind investită cu judecarea cauzei în fond prima instanță a ajuns la concluzia admiterii cererii de chemare în judecată.
55. Nefiind de acord cu hotărârea instanței de fond, Bolozan Igor a contestat cu apel hotărârea primei instanțe, solicitând casarea acesteia cu emiterea unei noi hotărâri de respingere a acțiunii.
56. Din probatoriul administrat în speță, și anume din extrasul din Baza de date CNAM din 10 iulie 2023 rezidă că Bolozan Igor, IDNP ***** deține polița de asigurare cu *****(f.d.5).
57. Totodată, reieșind din informația plasată pe site-ul oficial al Serviciul Fiscal de Stat) (https://servicii.fisc.md/contribuabil.aspx), Colegiul a constatat că Bolozan Igor Pantelimon, IDNP *****, domiciliul: *****, este întreprinzător individual-fondator al G.Ţ. „Colina-Bolozan”, c/f- ***** şi G.Ț „Serif-SSV” c/f *****, cu statut activ, la fel pe site-ul oficial al Agenţiei Servicii Publice https://date.gov.md/ckan/ro/dataset/ date din registrul de stat al unităţilor de drept, susnumitul figurează ca fondator al prezentei întreprinderi individuale, statutul întreprinzătorului individual este activ, nefiind radiată (f.d.6-9).
58. Conform datelor din sistemul informațional „Asigurarea Obligatorie de Asistență Medicală”, sistem înregistrat cu nr. de înregistrare 0000074 - 001 din 20.08.2013 în Registrul de evidență al operatorilor de date cu caracter personal al Centrului Național pentru Protecția Datelor cu Caracter Personal al Republicii Moldova, pe parcursul anului 2023 Bolozan Igor, întreprinzător individual, fondator al G.Ţ. „Colina- Bolozan” și G.Ț. „Serif-SSV”, nu și-a onorat obligația prevăzută de legislație de a achita prima de asigurare obligatorie de asistență medicală în termenul legal stabilit.
59. Raportând dispozițiile normelor sus-citate la circumstanţele cauzei, evaluând soluţia primei instanţe prin prisma raționalismului pretențiilor înaintate în raport

cu circumstanțele de fapt și de drept invocate, Colegiul consideră concluzia instanţei de fond una corectă, în concordanță cu normele ce guvernează raportul juridic litigios.

60. În argumentarea acestei soluții, este de notat că apelantul/pîrît Bolozan Igor, în temeiul pct.1 lit. b) al anexei nr.2 din Legea cu privire la mărimea, modul şi termenele de achitare a primelor de asigurare obligatorie de asistență medicală nr.1593-XV din 26.12.2002 cu completările şi codificările ulterioare, în continuare Legea 1593-XV din 26.12.2002, se atribuie la categoria de plătitori ai primelor de asigurare obligatorie de asistenţă medicală în sumă fixă care se asigură în mod individual, or conform pct.1 lit. b) în mod individual se asigură și fondatorii de întreprinderi individuale.
61. Respectiv, în condițiile în care potrivit prevederilor legislației în vigoare asigurarea medicală este obligatorie, persoanele fizice și juridice având obligația de a participa la sistemul asigurării obligatorii de asistență medicală, apelanta pârâtă întrunește calitatea de plătitor al primei de asigurare, or, Bolozan Igor, fiind fondator al G.Ţ. „Colina- Bolozan” și G.Ț. „Serif-SSV”, nu a efectuat nici o plată în vederea achitării primelor de asigurare în perioada vizată, motiv pentru care este justificată solicitarea Agenției Teritoriale Est a Companiei Naționale de Asigurări în Medicină de încasare a sumei de 12636,00 lei, cu titlu de prime de asigurare.
62. Mai mult decât atât, pârâtul/apelant Bolozan Igor a neglijat și somația expediată acestuia în vederea achitării benevole a datoriei, deși a fost recepționată de către debitor, astfel încât neexecutarea obligaţiei de achitare a primelor de asigurare în termen atrage după sine aplicarea sancţiunilor pecuniare faţă de persoana care nu şi-a onorat obligaţia legală, la caz Bolozan Igor, or, obligativitatea instituită prin efectul legii reprezintă un instrument de responsabilizare a cetăţenilor de a participa la sistemul asigurării obligatorii de asistenţă medicală prin achitarea primelor în fondurile asigurării obligatorii de asistenţă medicală pentru acumularea mijloacelor financiare în scopul acoperirii cheltuielilor de tratament ce pot surveni în viitor în privinţa stării sănătăţii cetăţenilor.
63. Conform art.23 alin (1) din Legea nr.1593 din 26.12.2002, persoanele fizice care se includ în una din categoriile de plătitori prevăzute m anexa nr.2, după expirarea termenului stabilit la art.22 alin.(1), vor achita, în termen de 30 de zile calendaristice de la data includerii în categoria respective prima de asigurare obligatorie de asistență medicale în sumă fixe în cuantum proporțional numărului de luni complete rămase până la sfârșitul anului de gestiune (modificat ulterior prin Legea nr. 175 din 27.09.2018, în vigoare la 19.11.2018). Penalitatea nu se aplică pentru zilele anului de gestiune în care persoana fizică a avut statut de persoană asigurată.

64. Potrivit art.14 alin.(1), (5) din Legea nr.1585 din 27.02.1998 și art.30 alin.(1) ale Legii nr.1593 din 26 decembrie 2002, neachitarea în termen a primelor de asigurare obligatorie de asistență medicală atrage după sine calcularea unei majorări de întârziere în proporție de 0,1% din suma datoriei pentru fiecare zi de întârziere.
65. În contextul normelor legale, Colegiul califică ca fiind întemeiată și cerința privind încasarea penalității în mărime de 1276,24 lei, pentru neplata în termenul stabilit de legislație a primei de asigurare obligatorii de asistență medicală calculată în conformitate cu legislaţia, pentru perioada care începe după scadenţa primei de asigurare şi se încheie în ziua plății efective a acesteia, care se va transfera la conturile Companiei Naţionale de Asigurări în Medicină.
66. Potrivit prevederilor art.94 CPC, instanța judecătorească obligă partea care a pierdut procesul să plătească părții care a avut câștig de cauză toate cheltuielile de judecată.
67. Subsecvent, este justificată legal și încasarea sumei taxei de stat în mărime de 417,36 lei de la Bolozan Igor în beneficiul statului, în condițiile în care acțiunea a fost admisă, iar reclamanta intimată a fost scutită de la plata acesteia prin lege.
68. Nu se reține de instanța de apel alegațiile apelantului, în susținerea cererii de apel, precum că prima instanță nu l-a înștiințat legal despre proces prin citație, fiind astfel încălcat dreptul la apărare.
69. În acest context, Colegiul civil subliniază că cauza civilă la cererea de chemare în judecată depusă de Compania Națională de Asigurări în Medicină, Agenția Teritorială Est împotriva lui Igor Bolozan, fondator al Gospodăriei Țărănești ,,Colina-Bolozan" privind încasarea primei de asigurare obligatorie de asistență medicală pe anul 2023, a penalității aferente, și a cheltuielilor de judecată a fost examinată în procedura cererilor cu valoare redusă, fără participarea părților.
70. Totodată, potrivit materialelor cauzei, Colegiul reține incontestabil că la 21 iulie 2023 apelantul/pîrît Bolozan Igor a recepționat copia cererii de chemare în judecată cu înscrisuri și încheierea instanței de judecată din 17 iulie 2023, prin care s-a acceptat în procedură scrisă, ca cerere cu valoare redusă, cererea de chemare în judecată înaintată de Compania Națională de Asigurări în Medicină, Agenția Teritorială Est împotriva lui Igor Bolozan, fondator al Gospodăriei Țărănești ,,Colina-Bolozan" privind încasarea primei de asigurare obligatorie de asistență medicală pe anul 2023, a penalității aferente, și a cheltuielilor de judecată, s-a stabilit lui Bolozan Igor termen de 30 de zile pentru prezentarea referinței și probelor necesare, atenționând că termenul menționat este unul de decădere, precum și s-a explicat că litigiul în cauză se va soluționa fără citarea părților, iar instanța va adopta dispozitivul hotărîrii, cu comunicarea acesteia participanților la proces, fapt confirmat prin avizul de recepție anexat la materialele cauzei, pe cotorul căruia este aplicată semnătura(f.d.19).

71. Astfel, Colegiul civil menționează că, în măsura în care Bolozan Igor a fost înştiinţat în mod legal despre aflarea pe rolul instanței a cauzei civile din speță, nu mai poate invoca neinformarea acestuia despre litigiul în cauză, or, era obligat, la termene rezonabile, să se informeze despre mersul examinării cauzei și, în consecință, soarta dosarului.
72. Așadar, Colegiul reține că instanța de fond a stabilit toate circumstanțele și raporturile juridice care au importanță pentru soluționarea cauzei, a apreciat corect probele din dosar prezentate de către participanții la proces, aplicând corect legea materială și legea procedurală, fiind astfel constată legalitatea hotărârii în întregul ei.
73. În final, având în vedere că toate argumentele și afirmațiile invocate de către apelantul Bolozan Igor, citate supra, sunt vădit lipsite de suport juridic, instanța de apel le apreciază ca fiind inconsistente și fără raționament valabil circumstanțelor speței, sub toate aspectele fiind examinate de prima instanță, or apelantul/pârât, contrar prevederilor art.118, 121 CPC, nu a adus în fața instanței de fond și de apel, careva probe în susținerea opozițiilor la acțiune și prin urmare instanța de fond just a aplicat normele legale relevante la circumstanțele speței.
74. Totodată, Colegiul ține să remarce că apelantul Bolozan Igor, utilizând calea de atac nu a prezentat în instanța de apel probe de natură să răstoarne concluziile expuse în hotărârea contestată.
75. Din cele ce preced, dat fiind că hotărârea primei instanțe este legală și fondată, iar argumentele contrare ale apelantei sunt nefondate și combătute integral prin constatările expuse mai sus, Colegiul ajunge la concluzia de a respinge apelul declarat și a menține hotărârea primei instanțe.

În conformitate cu prevederile articolelor 385 lit. a), 276^4, 389-390 din Codul de procedură civilă, Colegiul civil, comercial şi de contencios administrativ al Curţii de Apel Centru,-

D E C I D E :

Se respinge, din lipsă de temei, apelul declarat de apelantul Igor Bolozan.

Se menține hotărârea Judecătoriei Căușeni, sediul Ștefan Vodă din 19 septembrie 2023.

Decizia este irevocabilă de la pronunțare.

Preşedintele şedinţei: Ana Panov

Judecătorii: Diana Corlăteanu

Lucia Bagrin